

БИЛТЕН

Српске читаонице „Лаза Костић“ у Сомбору [јануар 2024]

Излази повремено | Уређује Уређивачки одбор | Читаоничка 2, 25000 Сомбор | e-mail: srpskacitaonica.so@gmail.com

АКТУЕЛНО

Обнова читачког здања и свечана академија

У четвртак, 7. децембра 2023. године одржана је свечана академија поводом завршетка радова на обнови зграде Српске читаонице "Лаза Костић".

Уваженим гостима и члановима Српске читаонице обратили су се градоначелник града Сомбора Антонио Ратковић, помоћник покрајинског секретара за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама Мирослав Илић и домаћин ове манифестације Борислав Аврамовић, председник управног одбора Српске читаонице.

Пре почетка академије отворена је изложба слика у организацији Ликовне групе 76, аутора Здравка Боројевића.

ПРИЗНАЊА ЧИТАОНИЦЕ

Повеље и захвалнице

На свечаној академији, уручене су Повеље за велики допринос обнови Читаоничког дома:

- Покрајинској влади
- Граду Сомбору
- Покрајинском Секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама
- Покрајинском заводу за заштиту споменика културе

као и Захвалнице за лично ангажовање на обнови Читаоничког дома, чији су добитници:

- Игор Мировић
- Антонио Ратковић
- Драгана Милошевић
- Саша Мартиновић
- Јелена Филиповић

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНО

Обнова читачког здања и свечана академија

стр. 1, 2. и 3.

АКТИВНОСТИ

Шта се све дешавало у Читаоници током децембра 2023.

стр. 4.

НАЈАВЕ

Предстојећи догађаји у Читаоници

стр. 4.

Градоначелник Града Сомбора Антонио Ратковић и председник УО Српске Читаонице "Лаза Костић" Борислав Аврамовић на свечаној академији

Из поздравног слова сомборског градоначелника Антониа Ратковића

Част ми је што што вас данас поздрављам у колевци сомборске српске културе – Српској читаоници „Лаза Костић“, поводом завршне фазе радова на свеобухватној обнови читаоничког здања, највећој обнови од њене изградње пре стотину четрдесет једне године.

Остало је тада записано у новосадској „Застави“, најзначајнијем српском гласилу с краја 19. – тог и почетка 20.-тог века, да је сомборска читаоница „једина величанствена читаоничка зграда у свеколиком српству, те је сасвим појмљиво што сваки Србин Сомборац с поносом баца поглед на њу“...

Зато ми данас можемо да будемо захвални оној групи виђених сомборских Срба: Сими Бикару, Јустину Коњовићу, Ники Груићу, и другим градским првацима који су били свесни важности поштовања својих корена, порекла својих прадедова и неопходности очувања националног идентитета кроз неговање језика, писма, вере и обичаја...

Они су у јануару далеке 1882. године донели одлуку о подизању читаоничког здања које је захваљујући прилозима чланства и српског грађанства већ с пролећа исте године започето, а крајем године завршено захваљујући значајној позајмици средстава из Просветног фонда Православне цркве – општине сомборске...

Зато ми и данас можемо с правом да се поносимо на зграду Српске читаонице, али не само на њу, већ су ту и друга лепа здања нашег Раванграда, како га је назвао један од славних мужева сомборске Српске читаонице – академик Вељко Петровић...

Обновљено здање Српске читаонице

Одавно је наш град надалеко и нашироко препознат по свом архитектонском складу, и очуваном градском језгру; богатом зеленилу и јединственом природном окружењу; по раскошној лепези старе културне и просветне традиције и баштине...

И управо једна од важних карактеристика успешних градова јесте старање о прошлости и наслеђу.

Међутим, јасно је да сваки град мора да се мења и да не може да се препарира, али сматрамо да то треба да се чини на начин који не нарушава његове компаративне предности у поређењу са другим градовима.

Развој града захтева интелигентна решења која могу да задовоље практичне потребе становника, али, уједно, и да сачувају његову изворност, што није увек лако постићи...

Због свега тога је Град Сомбор свестан приоритетне важности неговања аутентичности града, стратешки опредељен за системско очување свог средишта, његове архитектуре и културно историјског наслеђа... али, на срећу, Град Сомбор ту није сам!

Имамо јасну, недвосмислену и веома конкретну подршку наших пријатеља, у овом случају Покрајинске владе, Покрајинског секретаријата за културу, информисање и односе са верским заједницама са којима смо заједничким средствима у ову обнову уложили готово 36 милиона динара! А нарочиту подршку имамо од наших осведочених пријатеља и партнера из Покрајинског завода за заштиту споменика културе...

Ја им се свима овом приликом најлепше захваљујем!

Због такве и толике подршке наших пријатеља, најискреније се надам да ће у данима пред крсну славу Српске читаонице сомборске - Светог апостола Андреја Првозваног, када се скину застори са фасаде овог велелепног здања, на понос свих наших суграђана који и данас Српску читаоницу виде као један од светионика српске културе и духовности нашег града, ово здање засијати пуним сјајем!

ЖИВЕЛИ НА МНОГАЈА ЉЕТА!

Из поздравног слова председника УО Борислава Аврамовића

Поносни смо на осниваче ове институције, сомборске Србе који 37 година након оснивања изградише овај дом, средствима које прикупише добровољним прилозима, а недостатак пара обезбедише позајмицом од Српске православне црквене општине. Поносни смо на генерације читаоничара који одржаше њен рад пуних 178 година, који у различитим временским периодима урадише многе послове на одржавању функционалног и естетског изгледа овог дома. Урађена је унутрашња адаптација, уведено централно грејање. Замењен кров...

Поносни смо на свестраног Лазу Костића, чије име носи ова институција.

Поносни смо на сарадњу са нашем црквом. Први председник читаонице био је прота Аврам Максимовић, за рад читаонице везано је име Платона Атанацковића, Стефана Илкића, Патријарха Георгија Бранковића, Др Радоја Симоновића, чије име носи сомборска болница.

Њихове портрете осликао је познати сомборски сликар Сава Стојков, почасни председник читаонице. На наш предлог, Трг у Грашалковићевој палати требало би да понесе име Саве Стојкова.

Када је у позну јесен, пре 141 годину, зидање Српске читаонице било завршено, Новосадска Застава је јављала да је то једина величанствена читаоничка зграда у свеколиком Српству те је сасвим појмљиво што сваки Србин Сомборац с поносом баца поглед на њу.

За десетак дана када буду уклоњене скеле поново ће, не само Сомборски Срби, већ и Буњевци, Мађари.. и други народи који живе на овом простору ПОНОВО БАЦАТИ ПОГЛЕД НА ЧИТАОНИЧКИ ДОМ, као и бројни гости и туристи који буду долазили у наш град.

Управо је то био један од основних разлога што је Управа читаонице донела одлуку да данас одржимо ову свечаност у знак захвалности свима који су допринели да се обнови естетски и функционални изглед овог дома.

По мени доступним информацијама ово је највећа обнова читаоничког дома од његове изградње до данас.

У име чланова и управе читаонице, захваљујем се:

1. Покрајинској Влади и њеном председнику г. Игору Мировићу
2. Граду Сомбору и Градоначелнику г. Антонију Ратковићу
3. Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, секретарки г-ђи Драгани Милошевић
4. Покрајинском заводу за заштиту споменика културе, директору г. Саше Мартиновићу, и помоћнику директора г-ђи Јелени Филиповић.

Живели у здрављу, срећи и миру!

Чланови Српске читаонице и њихови гости за време одржавања свечане академије

Слава Српске читаонице

У среду, 13. децембра 2023. године, Српска читаоница "Лаза Костић" Сомбор прославила је слава Светог апостола Андреја Првозваног. Том приликом организован је свечани чин освећења зграде Српске читаонице и благосиљања славских дарова.

Чином благосиљања славских дарова началствовао је протојереј Саво Николић, архијерејски намесник сомборски, уз саслужење сомборског свештенства.

Српска православна Црквена општина сомборска доделила захвалницу Српској читаоници „Лаза Костић“ на показаној љубави према Православној Цркви, потврђеној разумевањем и добрим делима у славу Божју.

Након молитвеног чина уприличено је свечарско послужење.

Честитка епископа бачког

Епископ бачки Иринеј упутио је срдачне честитке Српској читаоници "Лаза Костић" поводом крсне славе Светог апостола Андреја Првозваног.

У достављеном писму Епископ бачки Иринеј наводи: "Користим прилику да Вам упутимо срдачне честитке поводом славе Српске читаонице Лаза Костић, са молитвеном жељом да славите на многа и блага лета."

Изложба Здравка Боројевића

У просторијама Српске читаонице "Лаза Костић" постављена је XVIII самостална изложба слика под називом "Поета" аутора Здравка Боројевића, члана Удружења ликовних стваралаца "Ликовна група '76" из Сомбора.

Изложба ће бити отворена до 30. јануара 2024. године у периоду од 09:00 до 13:00 часова.

Како унапредити активности Читаонице

У циљу унапређења дневних активности читаонице и осмишљавања садржаја за које би било заинтересовано што више чланова читаонице, 24. децембра 2023. одржан је округли сто на тему: Како унапредити дневне активности Српске читаонице.

Најаве програма

Почетком јануара 2024, Српска читаоница "Лаза Костић" пружиће подршку и техничку помоћ за неколико догађаја које организују сродна удружења.

5. јануара - Духовно вече у организацији Кола српских сестара

13. јануара - Православно ново љето, у организацији ЗУС Коријени

19. јануара - Пливање за крст часни, у организацији ЗУС Коријени

Такође, Српска читаоница ће у периоду од **2. до 4. фебруара** организовати Први сајам издавача из Сомбора и околине, на коме ће бити изложене књиге сомборских издавача и аутора. Током одржавања Сајма, биће одржан округли сто на тему "Издаваштво изван метрополе - искуства и перспективе".